

דף י.

עין משפט א.

או"ח סימן תלט פעיף ב

ב. שתי ערימות אחת של מצה והשניה של חמץ ושתי בתים אחד בדוק ואחד לא בדוק ובאו ב' עכברים ונטלו אחד נטל חמץ והשני נטל מצה ונכנסו לבתים ולא ידוע לאיזה בית נכנס, כל אחד א"צ לחזור ולבדוק.

וה"ה שתי בתים בדוקים וצבור אחד של חמץ^ב, ובא עכבר ונטל ונכנס ולא ידוע לאיזה נכנס^ג ובדק ולא מצא כלום א"צ לבדוק שוב^ד.

עין משפט הו.

או"ח סימן תלט פעיף ב

עין לעיל עין משפט אות א

עין משפט ז.ז.

או"ח סימן תלט פעיף ג

ג. הניח תשעה ככרות חמץ ומצא עשרה צריך לבדוק אחר כל התשעה^ה, וכן אם הניח עשרה ומצא תשעה צריך לבדוק אחר העשרה, שאנו אומרים מה שהניח נטל ואלו אחרים הם. וי"א דכל זה

ב. וה"ה ב' צבורין אחד של מצה ואחד של חמץ הדין כן. כה"ח אות ט.

ג. ואפי' הבתים שייכים לשנים ובאו שניהם לשאול בבת אחת אומרים לכל אחד שא"צ לחזור ולבדוק, משום דמיירי שביטל ואינו אלא ספיקא דרבנן, ומעמידים כל בית על חזקתו שהיה בדוק, וזה לדעת הרמב"ם אבל לדעת הטור רק בבאו לשאול בזה אחר זה, אבל בבת אחת צריך בדיקה. כה"ח אות י.

וואם שאל על ביתו ואמרו לו א"צ לבדוק ואח"כ שאל על בית חבירו, יכולים לומר לו שגם חבירו א"צ לבדוק כ"כ הפר"ח, ויש לסמוך ע"ז להלכה בהצטרף דעת הרמב"ם דס"ל דא"צ לבדוק כלל. כה"ח אות י"א.

ד. ומיירי בביטל דהו"ל ספיקא דרבנן. ט"ז ס"ק ג'. ובכל החלוקות שכתב השו"ע מיירי בביטל, וכ"כ הפר"ח לדעת הרמב"ם שהוא דעת השו"ע. וסיים הרמ"א דאין זה מסקנת הפוסקים והיינו לדעת הטור שחולק על דברי הרמב"ם.

ה. וכגון שאינו מכירם, דאם מכירם א"צ לבדוק. כה"ח אות ט"ז. ואפי' ביטל צריך לבדוק. טור וב"י ופר"ח.

בקשורים^י ביחד אבל אם אינם קשורים יחד א"צ לבדוק אלא אחר
האחד^ז שחסר לו.

דף י:

עין משפט א. או"ח סימן תלט מעיף ד

ה. ד. הניח חמץ בזוית אחת ומצא בזוית אחרת, צריך לחזור ולבדוק^ח.

עין משפט ב.ג. או"ח סימן תלח מעיף א

א. א. עכבר שנכנס לבית בדוק וכבר בפיו ונכנס אחריו ומצא פירורין אפי'
כדי כל הככר צריך לחזור ולבדוק הבית^ט, לפי שאין דרכו של

ו. ואפי' שאין לתלות בעכברים יש לתלות בתינוקות. מ"א ס"ק ו'.

ז. דכיון שלא היו קשורים אין לתלות ולחשוש שניטלו כולם. כה"ח אות כ'. אבל אם הניח
ט' ומצא עשרה צריך לבדוק אחרי כולם. מ"א ס"ק ז'.

ח. ואם היה הבית סגור והמפתח בידו א"צ בדיקה, שאנו תולין שהוא הניחו שם ושכח,
כה"ח אות כ"ד מרדב"ז.

ואפי' אם ביטל צריך לחזור ולבדוק ולבטל שוב, אבל הטור כתב דאם ביטל א"צ לבדוק.
כה"ח אות כ"ה.

כל מקום שנאמר בדינים אלו להקל אם ביטל, ה"ה אם לא ביטל ועדיין הוא עומד קודם
שעה שישית של יום י"ד שיכול לבטל אף לאחר שנולד הספק ושוב דינו כמו שביטל קודם
לכן. וכל מקום שצריך בדיקה שנית צריך גם ביטול שנית, מ"א, אבל הפר"ח כתב דאם
ביטל א"צ ביטול אחר ביטול. כה"ח אות כ"ז.

ט. מימרא דרבא בפסחים י' ע"ב, ואפי' שיש ספק שאכלו אין ספק מוציא מידי ודאי חזקת
איסור ואפי' שכבר ביטלו. כה"ח אות א'.

ואפי' שנכנס מיד אחריו ורגליים לדבר שהפרורין ממנו ג"כ צריך בדיקה. מהב"ח שם. אבל
אם מצא ככר שלם א"צ בדיקה אם כבר ביטל. כה"ח אות ג'. ואם מכיר הככר אף שחסר
ממנו תלינן שהוא אותו ככר ושאל כל ממנו העכבר מקצת. כה"ח אות ד'. ובכל מקום שצריך
לחזור ולבדוק צריך ג"כ לחזור ולבטל. כה"ח אות ז'.

ואם ראינו העכבר נכנס לחדר מסויים צריך בדיקה רק באותו חדר בלבד, ובלא ראינו לאיזה
חדר רק שנכנס לבית צריך בדיקה לכל הבית. כה"ח אות ח'.

העכבר ^י לפורר ואני תולה שאותם פירורין מעלמא אתו ולא מאותו ככר. אבל אם תינוק ^ב נכנס לבית וככר בידו ונכנס אחריו ומצא פירורין א"צ לחזור ולבדוק ^ל, שחזקתו שאכלו ואלו הפירורין נפלו ממנו בשעת אכילתו, וי"א דאם אין בפירורין כדי כל הככר צריך לחזור ולבדוק.

או"ח סימן תלה סעיף א

עין משפט ד.ה.ו.

עין לעיל עין משפט אות ב.ג.

או"ח סימן תלה סעיף ב

עין משפט ז.ט.

ב. כזית ^מ חמץ למעלה על הקורה מחייבים אותו להביא סולם ולהורידו שפעמים יפול משם, אבל אם היה חמץ בבור ^ב אין מחייבין אותו להעלותו אלא מבטלו ^ס בלבו ודיו.

או"ח סימן תלה סעיף א

עין משפט כ.

א. לא בדק בליל י"ד יבדוק ביום י"ד בכל שעה שיזכור מהיום ^ע, לא

^י. וה"ה כלב ותרנגול אין דרכם לפורר.

^ב. מיירי שאין בו דעת, דאם הוא בר חינוך ויש בו דעת נאמן לומר שאכלו. מ"א ס"ק ג'.

^ל. והמהרי"ל כתב להיפך ולכן יש להחמיר ולחזור ולבדוק בין בעכבר בין בתינוק. כה"ח אות ט"ו.

^מ. אבל פחות מכזית א"צ להורידו, ומבטלו.

^נ. היינו בנפל או הניחו שם ע"ד לפנותו משם קודם פסח, אבל אסור לשים בבור חמץ ע"ד שישאר שם עד אחרי פסח.

^ס. דהוי כחמץ שנפל עליו מפולת, ואם נודע לו אחרי זמן איסורו צריך להוציאו משם ולבערו דלא מהני ביטול. כה"ח אות כ"ד.

^ע. ממשנה פסחים י' וכפי' התוס' והרמב"ם. והיינו שיבדוק ביום י"ד לאור הנר וכן כל הבדיקות אפי' שלאחר הפסח, כדי שלא לחלק בין בדיקה לבדיקה.

וביום י"ד יברך על ביעור חמץ ואם עדיין לא הגיע שעה שישית יבטל ג"כ. כה"ח אות א'-ב'.

בדק כל יום י"ד יבדוק בתוך הפסח ^פ, לא בדק בתוך הפסח יבדוק
לאחר הפסח כדי שלא יכשל בחמץ שעבר עליו הפסח דאסור בהנאה,
ועל הבדיקה שלאחר הפסח ^צ לא יברך.

עין משפט ל. או"ח סימן תלד סעיף א

א. אחר הבדיקה יזהר בחמץ שמשיר להצניעו כדי שלא יצטרך בדיקה
אחרת ^ק כגון אם יטלנו עכבר בפניו ^ר או יחסר לחמו כגון שהניח
עשר ככרות ומצא רק ט', אבל בסתם שאינו יודע בודאות שחסר אינו
חייב בדיקה אחרת.
אבל אם כפה עליו כלי ולא מצאו א"צ לבדוק שודאי אדם נטלו משם ^ש,
וה"ה אם הניח אותו בתיבה מקום שאין עכבר יכול להגיע לשם או תלה

פ. אבל ביו"ט עצמו לא יבדוק אפי' לא ביטל, כ"כ הב"ח, אבל הט"ז בס"ק א' כתב
דיבדוק אפי' ביו"ט עצמו, וכ"כ המ"א בס"ק א' אפי' ביטל דגזרין שמא ימצא גלוסקא
ויאכל ממנה. ואם ימצא חמץ ביו"ט יכפה עליו כלי כמ"ש בסי' תמ"ו. והפר"ח כתב להכריע
דאם לא ביטל יבדוק אפי' ביו"ט, אבל אם ביטל לא יבדוק ביו"ט עצמו, ולהלכה שב ואל
תעשה עדיף. כה"ח אות ז'.

צ. אבל שבתוך הפסח יברך כמו בפדיון אחר ל' יום או במילה שלא בזמנה. כה"ח אות
ט'. ואפי' ביטל חמצו לפני הפסח ג"כ יברך על הבדיקה בתוך הפסח, אע"פ שאינו
עובר על ב"י וב"י מכיון דאסור באכילה ובהנאה מן התורה. כה"ח אות י'.
ואם בדק וביטל ומצא חמץ בפסח לא יברך בשעת ביעורו כיון שכבר קיים המצוה הגם
שיש חולקים במצא כזית. כה"ח אות י"ב.

ק. ממשנה פסחים דף י' ע"ב, וכדמפרש בגמ' שם בדף ט'.
ולאו דוקא אחר הבדיקה יצניע חמצו שמשיר אלא אפי' לפני הבדיקה.
והעולם אין מצניעין אלא החמץ שמוצאין בשעת הבדיקה אבל שאר החמץ מוליכין אותו
מכאן לכאן ולא טוב הם עושים. כה"ח אות א'-ב'.
ואם יצטרך בדיקה אחרת צריך גם ביטול אחר. כ"כ הב"י בשם הר"ן. ולא כתבו בשו"ע
כיון שסומך על הביטול של היום. כה"ח אות ד'.
ובמקום שהוא צריך בדיקה אחרת א"צ לברך שנית. כה"ח אות ה'.

ר. ואין אומרים שהעכבר אכלו, דספק אכילה אינו מוציא מידי ודאי חמץ, פסחים דף ט'
ע"א. ט"ז ס"ק ב'.

ש. והוציא אותו מן הבית. לבוש.

אותו באויר ת.

ת. הגם שהתולה פתו באויר קשה לעניות כמו שאמרו בפסחים דף קי"א ע"ב, כאן שאני כיון שאינו תולה אותו אלא כדי להנצל מאיסור חמץ הו"ל דבר מצוה ושומר מצוה לא ידע דבר רע. כה"ח אות י"ג.
והוא נותן אותו בתוך התיבה יתן מים לפני התיבה דאין העכברים עשויים לקלקל אלא מחמת צמאון. ממהרש"ל כה"ח אות י"ד.